

Harold Robins
i Džunijus Podrug

KRV I ČAST

Prevela Jasmina Đorđević

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2010.

Zahvalnica

Zahvalan sam na zalaganju ljudima koji su pomagali u pripremi ove knjige. Tu spadaju Bob Glison, Erik Rab, Elizabet Vinik, Hilda Kriš, Robert Riz i Barbara Vajld. Čak Kofman i Džon Parks iz kompanije *Armeno Coffee Roasters, Ltd.*, detaljno su objasnili tehnike pečenja i degustacije kafe. Za sve eventualne greške u opisu tehnika, kriv sam isključivo ja.

Kada je preminuo 1997. godine, Harold Robins je za sobom ostavio bogato nasleđstvo u idejama za romane i započetim radovima. Zadužbina Harolda Robinsa i njegov urednik radili su s pažljivo odabranim piscem na organizovanju i završavanju ideja Harolda Robinsa kako bi ovaj roman, inspirisan njegovom briljantnom sposobnošću pripovedanja, bio veran Robinsovom stilu.

Sijetl, 1993.

AMERIČKA PRESTONICA KAFE

Kafa treba da bude crna kao pakao,
jaka kao smrt i slatka kao ljubav.
– *turska izreka*

1.

LATE BEZ KOFEINA SA BEZMASNIM MLEKOM I VEŠTAČKIM ZASLAĐIVAČEM

„Šta sam nasledila?“

U neverici sam zurila u čoveka koji mi je upravo rekao da sam dobila nasledstvo. Iza mene, moja kafe-poslastičarnica – *Kafe de Oro*, urbana plantaža kafe – bila je u pepelu... bukvalno.

Eksplozija je uništila ne samo moju radnju već i moju finansijsku viziju za budućnost. Još gore od gubitka radnje i štete na susednim zgradama bilo je to što je jedan od zaposlenih bio mrtav. Jedva da sam poznavala žrtvu, kineskog emigranta Džonija Vua koji je radio za mene tek par nedelja. Nije bio najprijatniji tip, ali sigurna sam da ga je neko negde voleo.

Verovatan uzrok bila je probušena cev za gas, rekao mi je vatrogasac. Uprkos povicima vatrogasaca, otišla sam u tinjajuću ruševinu da bih pronašla kutiju za vrednosti u kojoj su se nalazili računi za tu nedelju i jedan izuzetno važan dokument. Vratila sam se praznih ruku, ali sam zato bila prekrivena sivocrnim pepelom, oči i pluća su mi bili puni dima, a garavo lice išarano tragovima suza koje su potekle kada sam otkrila da mi je radnja nestala, a jedan radnik poginuo.

Kada sam se pomolila iz ruševine, poluslepa i omamljena, taj činovnik sa „guči“ tašnom i nabijenim licem čekao je da mi kaže da sam

dobila nasljedstvo. Bila je to neslana šala u trenutku kada je moj san nestao u plamenu, a neko poginuo.

„Ma, jebi se“, rekla sam. Obično se nisam tako izražavala, mada je po današnjim standardima za tridesetjednogodišnje žene to bilo prilično blago. Međutim, pošto mi je radnja bila uništena, zaposleni mrtav, a vlasnici susednih radnji bez sumnje već pozivali svoje advokate kako bi sačinili tužbe, nisam bila raspoložena za šale nekog krelca.

Potiskujući suze, previše očajna da bih na njega i njegovo skupo sivo odelo jurnula silinom koju bi mogla da sakupi ljutita žena od pedeset sedam kilograma, projurila sam pored njega da pronađem taksi i odem što dalje od tinjajuće ruševine.

Nastavio je da mi govori s leđa. „Radim za advokatsku firmu Kimbal, Volters i Goldman. Okrećete leđa povelikom nasljedstvu.“

„Meni izgleda kao pravi advokat“, rekao je vatrogasac. „Znam to. Žena me je vukla po sudovima često.“

Okrenula sam se i odmerila čoveka. Vatrogasac je bio u pravu – imao je onaj samoživi izgled osobe koja pobeđuje bez obzira na to koja strana gubi. Bavio se poslovnim pravom. Nije bio dovitljivi ulični advokat kao što je Džoni Kokran niti harizmatični šoumen kao što je Geri Spens, već jedan od onih koji imaju kancelariju na nekom izdvojenom mestu, koji naplaćuju svaki svoj udisaj i koji su majstori za cepidlačenje, lukavstva i trikove na koje se Hamlet žalio.

Konačan dokaz bile su kožne mokasine s kićankama. Prijateljica advokatica mi je rekla da su, uz svoja „armani“ odela od tri hiljade dolara, advokati koji su se bavili poslovnim pravom nosili cipele s kićankama, dok su advokati koji su se bavili krivičnim pravom više voleli kaubojske čizme.

Prišao mi je pomalo oklevajući. Kolena su mi klecala, srce mi je snažno lupalo. Želela sam da se okupam, da se dobro isplačem i da imam kartu za avion koji bi me odveo daleko od rusvaja u koji se moj život odjednom pretvorio. Iz njegovog ugla, pretpostavljam da sam izgledala kao blago nagoreo manijak.

„Gospođice Novak, mi predstavljamo imanje Karlosa Kastilja. Gospodin Kastiljo je imao plantažu kafe.“

„Moja radnja...“

„Da, vi ste svoj mali kafe nazvali plantažom kafe. Ali gospodin Kastiljo je zapravo imao pravu plantažu.“

„Mislite na mesto sa biljkama kafe...“

„Verujem da kafa raste na drveću.“

„Je li ovo neka šala?“

„Pokušavam da vam objasnim da...“

„Samo mi recite, da li je ovo šala?“

„Ovo nije šala. Gospodin Kastiljo je preminuo i ostavio vam svoju plantažu.“

„Ostavio... meni... svoju... plantažu.“ Pustila sam da mi se te reči malo kovitlaju po mozgu, trudeći se da shvatim šta one znače. Nisam poznavala nikakvog Karlosa Kastilja. Niti bilo koga ko je imao plantažu kafe. Ali, bila sam dovoljno očajna da se uhvatim za ono što je delovalo kao čudo. Ili neka greška.

„Da li ste sigurni da ste našli pravu osobu? Zovem se Neš Novak, ali možda nisam jedina Neš Novak na svetu.“

„Nadam se da ste vi jedina Neš Novak koja u Sijetlu ima kafe pod imenom *Kafe de Oro*.“ Odmahnuo je glavom. „Nije greška. Jedina adresa koju smo dobili bila je adresa vaše radnje.“ Bacio je pogled na džumbus. „Bivše radnje.“

„U redu, kažite mi šta se tačno dešava. Recite mi ono najvažnije.“

Zakoračio je jedan korak bliže, ali je ostao van dometa ruku. „Nasledili ste plantažu kafe. Mogu shvatiti zbog čega vas je ta novost toliko iznenadila. Obavešteni smo da nikada niste upoznali gospodina Kastilja, vašeg dobrotvora. Imam utisak da je on bio neko ko je znao za vas i odlučio da vam pomogne.“

„Nasledila sam plantažu kafe. Od stranca.“ Mogla sam do besvesti da ponavljam taj podatak, ali moj mozak nije uspevao da ga obradi.

Moj kafe se nalazio na Pajk plejs marketu, u grozdu čudnih radnjica između Prve avenije i obale, i gledao je na zaliv Pjūdžet. Zurila sam u zaliv, pokušavajući da upravljam svojim stopalima. Jutro je bilo tmurno i zloslutno. Izmaglica se još nije podigla sa zaliva, a isto je važno i za zbrku u mojoj glavi.

Pokušala sam to logički da rešim: neko – neki nepoznat čovek – umro je i ostavio mi plantažu kafe. Pravu plantažu kafe, ne samo ime kao ono koje sam ja dala mojoj radnji. „Plantaža kafe“, dodatak imenu

moje radnje potekao je od unutrašnjih dekoracija sa zelenim plastičnim biljkama i vrećama punim zrna kafe.

Borila sam se sa imenom tog čoveka – Karlos Kastiljo. Nisam mogla da ga povežem ni sa čim. Nije me podsećalo ni na šta osim na činjenicu da je zvučalo španski ili portugalski. Bilo je nemoguće da mi potpuni stranac ostavi nasledstvo.

Ipak, advokat u cipelama s kićankama govorio mi je upravo to.

„To mesto... ta plantaža... koliko вреди?“

„Nismo dobili procenu, ali možete pretpostaviti da prava plantaža kafe poprilično вреди. Milione, koliko mi znamo.“

Umalo se nisam onesvestila. Znam, savremene žene se ne onesvešćuju, ali kada vam snovi i sve što imate nestane u plamenu, to može da vam pokvari ceo dan i vrati vas na osnove. Borila sam se za vazduh.

„Da li ste dobro?“

Odmahnula sam glavom. „Imala sam loše jutro, najgore u životu. Ispričajte mi o zmiji.“

„O zmiji?“

„U raj uvek postoji neka zmija, neka kvaka, neko ili nešto što će biti hladan tuš preko dobitka na lotou, nešto što čeka da ogrebem poslednji broj samo da bih otkrila da ništa nisam dobila.“

„Iskreno, ne znam baš sve detalje. Kao i vi, ni ja nikada nisam upoznao gospodina Kastilja. Unajmljeni smo preko advokatske kancelarije iz Majamija, samo da bismo vas obavestili o nasledstvu.“

„Gde je ta plantaža?“

„U Kolumbiji.“

„U Kolumbiji? U Južnoj Americi?“

Nasmejao se. „Poslednji put kada sam gledao globus, bila je u Južnoj Americi. Neposredno ispod Paname, ako se dobro sećam.“

„Zar to nije mesto sa mnogo nasilja? Građanski rat, ubistva, otmice, vlada uvek na ivici da je preuzmu gospodari droge i komunistička gerila?“

„Verujem da u Kolumbiji postoji čitava istorija nevolja.“

„Kako ću da dođem do mog novca?“

„Vašeg novca?“

„Od nasledstva. Da li će to mesto biti prodato...“

„Zaista znam vrlo malo o tome. Firma iz Majamija rekla nam je da vam damo podatke advokata u Kolumbiji koji je zadužen za imanje.“ Podigao je obrve. „Koliko znam, plantaža je u džunglama Kolumbije. Imam utisak da i firma u Majamiju zna malo o tome. Čini se da se ne možete osloniti na sve informacije koje dolaze izvan zemlje. Oni veruju da ćete morati da odete u Kolumbiju da biste saznali detalje i preuzeli svoje nasledstvo.“

Klimnula sam glavom, kao da sam uočila veliku sliku. „Dobro, hajde da razjasnimo ovo. Kažete da mi je neki stranac ostavio plantažu kafe na hiljade kilometara odavde, a da bih je preuzela, moram da odem na jedno od najopasnijih mesta na svetu?“

Pročistio je grlo. „Naravno, firma Kimbal, Volters i Goldman očekuje da bude oslobođena ikakve odgovornosti za buduću štetu koja bi mogla nastati prilikom preuzimanja tog nasledstva.“

„Na osnovu čega ste pomislili da ću otići...“

„Neš! Kučko! Ima da tužim to tvoje dupe!“

Vik Ferera, vlasnik ribarnice pored mog kafea vikao je i mahao pesnicom ka meni. Zadržala su ga dvojica vatrogasaca. U vazduhu se osećao miris nagorelog bakalara.

Advokat je ponovo pročistio grlo dok mi je pružao koverat od manila papira. „Ovo su kontaktni podaci kolumbijskog advokata. Pretpostavljam da kada ovaj, hm, problem s požarom sredite s vašom osiguravajućom kompanijom, možete odlučiti šta ćete sa nasledstvom.“

„Osiguravajućom kompanijom?“ Počela sam da se smejem, ne od radosti, već iz hysterije u kakvu bih pala kada bi mi lekar rekao da mi je amputirao pogrešnu nogu.

Onaj izuzetno važan dokument iz kutije koju nisam uspela da pronađem u ruinama bila je zakasnela uplata za moju polisu osiguranja.

2.

I dalje u čvrstom zagrljaju straha i zbunjenosti, krenula sam uz ulicu, dalje od razgnevnjenih prodavaca ribe i ruševina mog života. Trebao mi je taksi, autobus, bilo šta što će me skloniti sa ulice i dovesti do

mog stana u kom sam mogla da zaključam vrata i ostavim svet s druge strane.

Krenula sam ka taksiju parkiranom uz ulicu ispred delikatesne radnje. Dok sam žurila ka njemu, pocepala sam koverat koji mi je advokat dao. U njemu nije bilo ničeg osim skupog memoranduma na kojem su se nalazila dva podatka: ime, adresa i telefonski broj advokata u Medelinu u Kolumbiji, i upozorenje da me firma Kimbal i ostali ne predstavlja, da ne snosni nikakvu odgovornost za moju dobrobit, niti za istinitost i preciznost informacija koje su preneli. Još neka upozorenja pravnog prizvuka bila su na papiru, ali mojim bolnim zakravljenim očima samo sam preletela preko njih.

Ipak, preko jedne stvari nisam samo preletela: *Medelin*.

Zahvaljujući izveštajima u vestima, prepoznala sam ime grada u kojem se nalazio „medelinski kartel“, ozloglašena organizacija za trgovinu drogama.

Divno. Nasledila sam plantažu kafe, ali ona se nalazi usred teritorije na kojoj se vodi kolumbijski rat droge. Kao da sam dobila na lutriji i istog dana saznala da imam neizlečiv rak.

Nakon što sam videla gnev Vika Ferere, put u trope dok se prašina, a i garež, ne slegne nije zvučao kao loša ideja. Pod „tropima“ sam mislila na neko idilično karipsko ostrvo, a ne na svetsku prestonicu ubistava.

Dok sam otvarala zadnja vrata taksija, čula sam dovikivanje. Muškarac maslinaste kože i s tankim crnim brkovima, žurio je ka taksiju odlučnog pogleda. Mahao mi je.

Brzo sam skliznula unutra i rekla vozaču do koje raskrsnice da vozi. „Požurite, molim vas.“

Kada smo krenuli, uzdahnula sam i naslonila glavu na sedište, upijajući miris dimljene plečke i senfa. Moja loša karma sigurno je radila prekovremeno ako je neko jurio da mi otme taksi upravo dok sam ulazila u njega. Za razliku od Njujorka, Sijetl nije bio poznat po uličnim svađama zbog taksija, bar kada nije padala kiša – a to je radila često u gradu poznatom po kiši, kafi i Bilu Gejtsu.

Odjednom mi je sinulo da je čovek koji je trčao za taksijem izgledao kao da je španskog porekla. Bacila sam pogled kroz zadnji prozor, ali niko nije jurio za taksijem.

Odbacila sam pomisao da je taj čovek, samo zato što je izgledao kao da je latinskog porekla, imao neke veze s mojim nedavnim nasleđstvom od tajanstvenog Karlosa Kastilja. Sijetl je bio grad raznih kultura.

Moj stan je bio u četvorospratnici utisnutoj između prodavnica. Mnogo prozora i svetlarnika u spavaćoj sobi i kupatilu činili su stan svetlim i otvorenim.

Nalazio se na vrhu zgrade s kosim krovom i delovao je kao man-sarda. Pošto nije bilo lifta, bio je jeftin. Većina ljudi ne uživa u penjanju uz četiri reda stepenica, ali meni to nimalo nije smetalo. Dopadala mi se ta vežba, kao i činjenica da je stan koštao manje nego što bih dala za stan u zgradi.

Na taj stan sam naišla baš u vreme kada sam tražila manje, jeftinije mesto za život, jer sam se sama upuštala u posao i morala sam da srežem troškove. Pošavši na večeru sa drugaricom, na ulazu zgrade sam primetila sam malu, rukom ispisanu poruku u kojoj je pisalo da se u zgradi izdaje mali stan. Pretpostavila sam da se pre mene prijavila gomila ljudi jer su se u centru grada teško nalazili stanovi s pogledom, ali nije škodilo da pokušam, pa sam to i uradila. Ispostavilo se da je gazdarica slatka starija Filipinka kojoj sam se dopala. I tek je tog popodneva okačila oglas.

Neki ljudi će me smatrati čudnom, ali istog trena kada sam ušla u stan, osetila sam dobre vibracije – mesto je zračilo pozitivnim osećanjima.

Svetla i vesela dnevna soba u pastelnoj boji breskve imala je dvo-krilna vrata od poda do plafona koja su se otvarala ka malom balkonu. Kuhinja je bila okrenuta ka dnevnoj sobi, imala je otvorenu nišu za doručkovanje i ormariće krem boje. U kupatilu se nalazila starinska kada s nožicama i dodatkom za tuš – nepraktična, ali upravo onakva kakvu sam oduvek želela. Volela sam da se kiselim i bez žurbe kupam u peni. To je jedini užitak koji me je potpuno opuštao i oslobađao. Spavaća soba u bebiplavoj nijansi, bila je umirujuća i tiha. Ormar nije bio veliki, ali prostor za skladištenje sam povećala dodajući police.

Kao skladište sam koristila i tavanicu, okačivši korpe za razne stvari, na zidove sam okačila police za knjige i uramljene slike, pa čak i dasku za

peglanje. Nekoliko antikviteta postavljenih tu i tamo, pomešanih s komadima modernog nameštaja i par slika u ulju, činili su moj eklektički stan. Sveže cveće bilo je posvuda. Kupovala sam ga bar jednom nedeljno.

Nije mi se dopadao samo spokoj tog mesta, već i pogled – prelep rukavac Eliot u zalivu Pjudžet, luka, obala, zelene planine i prelepi zaslasi sunca.

Do trenutka kada sam stigla kući, glava mi je već pucala. Žudela sam za opuštajućom toplom kupkom i tabletom koja će pokoriti brutalnu ukočenost leđa i vrata nastalu zbog napetosti.

Ipak, umesto toga, bacila sam tašnu na stočić i zgrabila telefon. Prvo sam pozvala mog agenta za osiguranje. Naravno, nije bio tu. Pošto sam prošla kroz čitav „uradi sam“ telefonski sistem, koji je neprekidno budio nadu da ću na kraju doći do nekog ljudskog bića, što se na kraju nije desilo, ostavila sam poruku.

„Majk, moram da razgovaram s tobom. Izbio je požar. Moja radnja je nestala, a jedan zaposleni je mrtav. Znaš da moj ček u kompaniji za osiguranje nije imao pokriće, otkazano mi je osiguranje i spremila sam overen ček koji su zahtevali da bi me ponovo uveli u osiguranje, ali on se nalazio u kutiji za novac i... sranje! Pozovi me, molim te, odmah, čim budeš mogao.“

Tresnula sam slušalicu na sto. *Glupača, glupača, glupača*. Bio je to overen ček na hiljadu dvesta dolara i odugovlačila sam sa njegovim slanjem osiguravajućoj kompaniji, misleći da ću možda morati da ga unovčim da bih platila kiriju ili plate. *Kafe de Oro*, „zlatna kafa“, dobro je počeo, ali se tokom poslednjih par meseci činilo da je oboleo od biznis virusa – ljudi su se razboleli od nečeg gadnog u mleku, sanitarna inspekcija me je zatvorila zbog bubašvaba koje su se iznenada materijalizovale kao da su čekale da inspektori uđu u kafe, dva radnika su bila opljačkana u dva odvojena incidenta i morala sam da unajmim i obučim nove radnike u trenutku kada je posao bio prepolovljen.

Sada je posao načisto pukao, odneviši sa sobom i onog jadnog čoveka. Suočena sa propašću sa svih strana, pucala sam sama sebi u stopalo napisavši ček bez pokrića za osiguranje i odlažući plaćanje nadoknade za ponovno osiguranje.